

Ett år med SD-regeringen

En granskning av Ulf Kristerssons
första år vid makten.

Ett år med SD-regeringen

Under SD-regeringens första år har Sverige blivit både fattigare och farligare. Skjutningar och sprängningar slår sorgliga rekord. Gängvåldet skakar Sverige i grunden och dess hänsynslöshet drabbar människor i hela landet. Liv släcks i en brutal våldsspiral som samhället tappat kontrollen över. Samtidigt präglas vardagen för fler och fler av att pengarna inte räcker till det allra viktigaste. SD-regeringens ekonomiska prioriteringar kastar dessutom in Sverige i en sjukvårdskris genom att tvinga fram allvarliga nedskärningar i regionerna. **I en tid då Sverige och svenska folket pressas av flera kriser har SD-regeringen ägnat sig åt löftesbrott och felprioriteringar istället för att lösa samhällsproblemen.**

Sverige har blivit farligare

Hoten mot Sverige ökar och den nationella terrorhotnivån har höjts. September har varit den dödligaste månaden på flera år. Ingen regering har lyckats vända utvecklingen med eskalerande gängkriminalitet. För varje dag blir Sverige farligare.

Gängkriminalitet

- Polisen beskriver september som den mest våldsamma någonsin och polisen har inlett en särskild händelse.¹
- Antalet skjutningar till och med september i år är 290, med dödlig utgång 42.²
- Rekordår i antalet sprängningar på 132, lägg där till ytterligare 45 försök.³
- Brottsförebyggande rådets årliga rapport visar att oron över brottsligheten i samhället har ökat kraftigt från förra året och förtroendet för polis och rättsväsende minskar.⁴
- Polisen identifierar nu 30 000 individer med kopplingar till gängkriminaliteten.⁵
- Polisen har identifierat runt 1 200 nätverkskriminella i Sverige som är under 18 år och 170 som är barn under 15.⁶

¹ Polisen Rikspolischefen håller pressträff om skjutningarna och sprängningarna.

² Polisen, *Sprängningar och skjutningar - polisens arbete*.

³ Ibid.

⁴ BRÅ, *Nationella tryggbetsundersökningen 2023*.

⁵ Peter Wallberg/TT, *Thornberg: 30 000 har bindningar till gängvåld*, SVD, 4 april, 2023.

⁶ SVT, *Polisen: Över tusen barn och unga i kriminella nätverk i Sverige*.

- Regeringens aviserade satsning på polisen på 3,7 miljarder kronor visar sig i själva verket vara noll kronor.⁷
- SD-regeringen genomför nedskärningar inom kommunernas brottsförebyggande arbete på 170 miljoner kronor.⁸
- Av 17 propositioner som lagts fram i justitieutskottet, under riksmötet 22/23, har 15 tagits fram av Socialdemokraterna.⁹

Den råhet och brutalitet som den senaste tidens gängrelaterade våldsdåd visat hotar hela samhällsbygget. Vi ser rekord i antal sprängningar och de har också blivit grövre och mer brutala. Barn mördar och mördas i gängkonflikterna.

Säkerhetsläget

- Den 17 augusti 2023 ändrades terrorhotnivån från förhöjt hot (3) till högt hot (4) på en femgradig skala.¹⁰ Det innebär att Sverige har gått ifrån att vara ett legitimt till ett prioriterat mål för terrorattentat.
- Koranbränningarna har väckt starka reaktioner i den muslimska världen och uppmärksammats brett av internationella medier. Svenska institutet bedömer att det riskerar att allvarligt skada bilden av Sverige.¹¹
- Merparten av koranbränningarna har utförts av två personer som visats sig ha nära band till Sverigedemokraterna. En person har visat sig vara medlem i partiet.¹²
- Sverige är ännu inte medlem i Nato.

Sverige befinner sig i ett försämrat säkerhetsläge, med ett ökat attentatshot från terrorister och våldsbejakande extremister. En stor anledning är de omfattande koranbränningar som skett runt om i landet. Samtidigt ser vi hur höga företrädare från regeringens samarbetsparti Sverigedemokraterna hetsar på koranbränningar.

⁷ Budgetpropositionen. 2023/24:1, s. 133

⁸ Regeringskansliet, *Ny riktad satsning på kommunernas arbete mot gängkriminalitet*.

⁹ Sveriges Riksdag, Justitieutskottet.

¹⁰ Säkerhetspolisen, *Höjning av terrorhotnivån till högt hot*.

¹¹ Svenska institutet, *Koranbränningen 2023*.

¹² Sverigedemokraterna, *Koranbrännare i medlemsregistret - lämnar under uteslutningsprocess*, 1 september, 2023.

Natoprocessen har stannat upp. Sveriges utrikesminister påstår att ratificeringen är inom räckhåll, men tidsfristen förlängs gång på gång. Situationen riskerar att minska förtroendet både för Sveriges Natomedlemskap och vårt internationella inflytande.

Mäns våld mot kvinnor

- Varje år dödas ungefär 16 kvinnor i Sverige¹³ och våld inom nära relationer drabbar årligen närmare 139 000 kvinnor.¹⁴
- Regeringen föreslår att det nuvarande delmålet om ”mäns våld mot kvinnor” ska upphöra och istället ersättas med en könsneutral formulering.¹⁵ Vilket osynliggör det samhälls- och jämställdhetsproblem som våldet utgör.
- SKR menar att behovet av resurser till kvinnofridsarbetet är 2,4 miljarder kronor, en siffra regeringen inte kommer i närheten av.¹⁶
- Rapporter från Jämställdhetsmyndigheten visar även att våldsutsatta personer som lever med skyddade personuppgifter inte får ett tillräckligt bra stöd och skydd från myndigheterna.¹⁷
- Jämställdhetsmyndigheten hotas av nedläggning¹⁸

Regeringen menar nu att man tar krafttag mot mäns våld mot kvinnor”. Samtidigt underfinansierar regeringen kommunernas kvinnofridsarbete och lägger ner framgångsrika projekt.¹⁹ Och på samma gång som regeringen ger Jämställdhetsmyndigheten samordningsuppdrag²⁰ hotas myndigheten av nedläggning.

Sverige har blivit fattigare

Sveriges ekonomi har försämrats under SD-regeringens första år – Sverige har stigande arbetslöshet och lägst tillväxt i EU. Hushållens ekonomi har blivit allt mer ansträngd, för vanligt folk har de senaste 10 årens reallöneökningar praktiskt taget gått upp i rök. Sverige har högre prisökningar än i Danmark, Norge och Finland och räntor och bolånekostnader stiger. Detta har

¹³ Linda Hjertén och Johanna Rapp, *Larmet: För lite pengar för kvinnofridsarbetet*, Aftonbladet, 17 maj, 2023.

¹⁴ RUT, *Våld i nära relationer*, Dnr 2023:1116.

¹⁵ Regeringskansliet, *En stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck*

¹⁶ SKR, *Skyddat boende för våldsutsatta*, 22 september, 2023.

¹⁷ Jämställdhetsmyndigheten, 29 september, 2022.

¹⁸ Lars Larsson/TT, *Regeringen och SD drar ut på myndighetsjakt*, SVD.

¹⁹ Anna-Klara Bankel, *Stockholmspolisens hyllade projekt mot kvinnovåld läggs ner*, SVT, 5 september, 2023.

²⁰ Regeringskansliet, *Myndigheternas arbete med skyddade personuppgifter ska förbättras*.

resulterat i längre köer till frivilligorganisationerna, ökad skuldrådgivning²¹ och större barnfattigdom²². Samtidigt presenterar regeringen inga lösningar för hushållens ekonomi utan har prioriterat skattesänkningar för höginkomsttagare under sitt första år vid makten.

Samma kostnader möter skolan, vården och omsorgen. Läget är det värsta sen 90-talet. Allra värst ser det ut för svensk sjukvård. I sin iver att sänka skatten för höginkomsttagare så tvingar SD-regeringen fram en sjukvårdskris.

Hushållens ansträngda ekonomi

Det har nu gått ett år sedan Ebba Busch för första gången höll upp en falukorvsring som en symbolisk handling.

- En genomsnittlig barnfamilj har nu 1 000 kronor mindre i månaden att röra sig med sedan årsskiftet. Andelen hushåll som uppger att de har svårt att få ihop sin ekonomi eller går minus varje månad ökade till 32 % i september.²³
- Bland ensamstående med barn uppgav 30 procent att de går minus varje månad och ytterligare 24 procent att ekonomin precis går ihop. 40 procent av de ensamstående är beroende av barn- eller studiebidraget varje månad.²⁴
- Falukorven fortsätter att öka i pris.²⁵
- Matpriserna fortsätter att öka.²⁶
- 3 av 10 ensamstående med en inkomst under 35 000 kronor har svårt att köpa näringsrik mat²⁷
- Boendekostnaderna, som till exempel hyror och bolåneräntor, ökar och hushållens marginaler krymper²⁸

Drivmedelspriser

- SD lovade att sänka priset på diesel med 10 kronor och bensin med 6,50 kronor²⁹, KD lovade 9 kronor dieseln och 5 kronor på bensinen och M lovade att sänka dieselpriiset med 5 kronor.³⁰

²¹ Sveriges stadsmissioner, *Längre matköer och ökad fattigdom i inflationens spår*.

²² Rädda barnen, Majblomman, Hyresgästföreningen, Röda korset, *Barnfamiljers ekonomiska svårigheter, 2023*

²³ Swedbank, *Var tredje hushåll kämpar med att få ekonomin att gå ihop*, 11 september, 2023.

²⁴ Ibid.

²⁵ TT, *Matpriserna stiger – trots medvetna konsumenter*, 7 augusti, 2023.

²⁶ SCB, *KPI*, 2023.

²⁷ Rädda barnen, *Sifundersökning om barnfamiljers ekonomiska svårigheter*, 14 mars, 2023.

²⁸ Louise Carlsson-Örming, *Fler hushåll oroas för ökade boendekostnader*, Altinget, 22 juni, 2023.

²⁹ Jimmie Åkesson, Oscar Sjöstedt, *Sänk priset på diesel med 10 kronor litern*, Aftonbladet, 15 mars, 2022.

³⁰ Moderaterna, *Sänk dieselpriiset*, 8 mars, 2022.

- Regeringen satsade 7 miljarder på en skattesänkning på drivmedel men som resulterade i endast en sänkning på 14 öre per liter bensin och 41 öre på dieseln.³¹
- I år har regeringen meddelat en skattesänkning på dieseln på 43 öre – som i själva verket kommer att innebära en höjning vid årsskiftet.³²

Inflation och ekonomisk aktivitet

- Inflationen, mätt med KPI (konsumentprisindex), väntas fortsätta vara hög under hela 2023.³³
 - Vi har högre prisökningar än i Danmark, Norge och Finland.³⁴
 - Sveriges tillväxt är nu den svagaste i EU.³⁵
- Finansdepartementets egna prognoser pekar på en BNP-minskning på 0,8% för 2023, medan hushållens konsumtion förväntas minska med 2,3%.³⁶

Välfärden och investeringar

- SKR beskriver en situation i landets regioner som vi inte har sett sedan 90-talskrisen.³⁷
- Trots stora underskott så täcker inte regeringens tillförda generella statsbidrag ens kostnadsökningarna.³⁸
- Runt om i landet märks sjukvårdskrisen av – Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg larmar om en risk att inte kunna betala ut löner till de anställda.³⁹ Akademiska sjukhuset i Uppsala går med miljardunderskott.⁴⁰ Region Östergötland varslar 600 tjänster på grund av ett underskott på drygt 1,1 miljarder kronor.⁴¹ Region Sörmland varslar 700 medarbetare, vilket utgör nästan 10% av personalen.⁴² Region Stockholm tvingas höja skatt och taxa för att rädda sjukvården. Region Örebro måste spara 400 miljoner kronor.
- Större infrastruktursatsningar läggs på is.⁴³

³¹ TT, *Bensinen upp dagarna före skattesänkning*, DI, 29 december, 2022.

³² Maria Davidsson/TT, *Sänkt skatt på diesel är i praktiken en höjning*, SVD, 9 september, 2023.

³³ Konjunkturinstitutet, *Inflationen exklusive energi blir hög belad 2023*, 29 mars, 2023.

³⁴ Trading economics, september 2023.

³⁵ Europeiska kommissionen, *Spring 2023 Economic Forecast: an improved outlook amid persistent challenges*.

³⁶ Regeringskansliet, *Finansdepartementets prognoser för den ekonomiska utvecklingen*.

³⁷ SKR, *Välkommet besked om statsbidrag – men fortsatt tufft*.

³⁸ Regeringskansliet, *Regeringen föreslår stora budgetsatsningar på skolan 2024*.

³⁹ Helen Palmqvist Novik, *Pengakrisen på Sahlgrenska: Löner i fara om inget görs*, Sveriges Radio, 29 september, 2023.

⁴⁰ TT, *Akademiska sjukhuset spår rekordunderskott*, Dagens medicin, 28 september, 2023.

⁴¹ TT, *Region Östergötland varslar 600 tjänster, 10 oktober, 2023*.

⁴² Region Sörmland, *Region Sörmland varslar och inför anställningsstopp*, 27 september, 2023.

⁴³ Tomas Augustsson, *Stopp för snabbtåg – vägar prioriteras*, SVD, 23 december, 2022.

- Regeringen har avvecklat investeringsstödet för bostäder⁴⁴, samtidigt som bostadsbyggandet minskar med 57 procent.⁴⁵
- Ingen plan har presenterats för att möta de stora behoven av ökad svensk elproduktion i Sverige.

Arbetslöshet

- Arbetslösheten beräknas öka i år.⁴⁶
- Cirka 60 000 personer har varslats sedan regeringen tillträdde i oktober 2022. Under de första fem månaderna detta år har mer än 47 000 personer blivit varslade, jämfört med 9 000 under samma period föregående år.⁴⁷
- Fackförbunden varnar för en dramatisk ökning av uppsägningar när året går mot sitt slut. Hos fackförbundet Byggnads beräknas uppsägningarna öka med 70 procent jämfört med föregående år.⁴⁸
- Regeringen skär ner med miljardbelopp på arbetsmarknadspolitiken.⁴⁹

Regeringen har konsekvent vägrat kliva fram för att leda Sverige i det tuffa ekonomiska läge vi befinner oss i. Regeringen har konsekvent tackat nej till blocköverskridande samtal om hushållens ekonomi och andra frågor viktiga för svenskt välstånd, och redovisar inte några insatser för att stötta de hushåll som har det tuffast. Samtidigt går välfärden på knäna och viktiga investeringar avvecklas.

⁴⁴ Sveriges allmännyttas förändringar i investeringsstödet från 2022.

⁴⁵ Henrik Ekberg, *Bostadsbyggandet minskar med 57 procent*, *Byggvärlden*, 4 augusti, 2023.

⁴⁶ Therese Johansson, *Ny prognos: Arbetslösheten ökar i år*, *Akademikern*, 16 juni, 2023.

⁴⁷ Arbetsförmedlingen, *Tidigare statistik*.

⁴⁸ Johan Bahlenberg, *Byggnads om arbetslösheten: "Ser väldigt oroväckande ut"*, *Byggindustrin*, 25 september, 2023.

⁴⁹ Linda Öhrn, *Pebrson drar i bromsen: Miljardminskning i jobbpolitiken*, *Dagens industri*.

Socialdemokraterna